

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii de Guvern pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de operare cu tichetele de vacanță

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Programului cu privire la modul de operare cu tichetele de vacanță a fost elaborat de către Ministerul Culturii.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ La baza elaborării proiectului se află Planul Național de Reglementări 2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 841 din 18-12-2024 și acțiunea nr. 3 din Planul de acțiuni al Ministerului Culturii, aprobat prin Ordinul nr. 29 din 30.01.2025. Inițial, în Planul Național de Reglementări 2025, s-a stabilit să fie inclusă această facilitate pentru angajații din sectorul public, însă, ulterior s-a considerat oportun ca să fie înglobat și mediul privat.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative Criza provocată de virusul Covid-19 a conturat necesitatea dezvoltării turismului intern. Ca urmare a restricțiilor de călătorie, cetățenii și-au redirecționat vacanțele spre destinațiile locale. În anii 2020-2023, s-a înregistrat o creștere a numărului de turiști interni, dar această majorare nu a satisfăcut pe deplin potențialul turistic pe care îl are Republica Moldova. În prezent, turismul intern nu este valorificat la nivelul pe care ni-l dorim. Tocmai din acest considerent, Ministerul Culturii își propune să elaboreze un mecanism prin care să susțină turismul intern. Problemele identificate care impun intervenția sunt: - Valorificarea insuficientă a potențialului turistic existent de către cetățenii țării noastre; - Motivarea redusă a angajaților de a călători în interiorul țării din cauza veniturilor mici, ceea ce duce la lipsa refacerii capacității de muncă și scăderea productivității salariaților; - Promovarea redusă a destinațiilor turistice, dar și a produselor turistice, acest fapt duce la o slabă vizibilitate a acestora; Republica Moldova are potențial turistic, care oferă posibilitatea turiștilor să descopere frumusețea locurilor și a peisajelor, însă aceștia cunosc prea puțin despre destinațiile turistice ale țării, iar lipsa unei educații turistice adecvate, face ca mulți să nu înțeleagă importanța promovării turismului intern. Acesta se dezvoltă lent pentru că nu există cerere din partea societății din varii motive, una din cauzele principale este lipsa mijloacelor financiare. Din cauza prețurilor mari la serviciile turistice interne, aceștia aleg să-și petreacă vacanțele în străinătate, unde există o gamă largă de servicii, punând accent pe ideea de a descoperi noi culturi. Pe de altă parte, promovarea încă insuficientă a destinațiilor turistice, nu atrage consumatorii, iar structurile de cazare pentru a supraviețui, sunt forțate să stabilească prețuri mari la servicii pentru a-și putea acoperi cheltuielile de întreținere. O altă problemă ar fi infrastructura turistică (drumuri, transport, facilități de cazare), care este insuficient dezvoltată, ceea ce face ca accesibilitatea și confortul turiștilor să fie limitate. De menționat că, salariații cu posibilități financiare reduse, nu-și permit să achiziționeze împreună cu familia un pachet turistic. Angajații care nu-și permit o vacanță, nu sunt atât de productivi, munca constantă fără pauze adecvate, poate duce la probleme de sănătate, astfel crește rata concediilor medicale, stresul constant legat de muncă poate afecta și relațiile personale, lipsa unei vacanțe poate duce la o scădere a motivației și entuziasmului de a lucra, ceea ce poate crea un cerc vicios în care angajatul devine tot mai puțin motivat să își îndeplinească sarcinile.

În prezent, nu există prevederi normative care să acorde facilități salariaților de a-și petrece vacanțele în interiorul țării.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Scopul proiectului

Valorificarea turismului intern prin oferirea unui stimulent financiar suplimentar salariaților sub formă de tichete de vacanță, care va urmări creșterea numărului de turiști, ce își petrec concediile în țară, cu rol de recuperare a capacității de muncă, de creștere a productivității salariaților, și de motivare a acestora pentru a-și menține calitatea de salariați, ceea ce va genera stabilitate și eficiență la locul de muncă.

Prin acordarea tichetelor de vacanță de către angajatori propriilor angajați, se dorește:

1. Îmbunătățirea balanței de plăți prin încurajarea consumului intern de servicii turistice. Prin stimularea turismului intern, Republica Moldova poate diminua dependența de turismul extern și poate păstra o mare parte din veniturile generate în economia națională;

2. Motivarea angajaților de a călători în interiorul țării, astfel aceștia pot deveni ambasadori ai destinațiilor turistice. Încurajarea angajaților să-și petreacă vacanțele în țară, prin crearea unui mediu în care aceștia să fie atrași de destinațiile turistice interne și să aleagă să își petreacă timpul liber explorând frumusețile și bogățiile propriei țări;

3. Creșterea venitului în sectorul turistic, prin contribuția substanțială la creșterea produsului intern brut, prin venituri directe - cheltuielile turiștilor pentru cazare, mâncare, activități de agrement și venituri indirecte - veniturile generate de turism se extind și asupra altor sectoare, cum ar fi: agricultură, industrie și construcții (pentru dezvoltarea infrastructurii turistice). De asemenea, o altă contribuție este efectul de multiplicare, fiecare leu cheltuit de un turist generează, în medie, mai mulți lei de venit în economie, datorită efectelor de multiplicare;

4. Stimularea dezvoltării și modernizării structurilor de cazare este esențială pentru a răspunde cerințelor tot mai ridicate ale turiștilor și pentru a menține competitivitatea în industria ospitalității;

5. Reducerea ratei șomajului, prin crearea de noi locuri de muncă. Odată cu creșterea activității în sectorul turistic vor fi create locuri de muncă, de la ghizi de turism și personal hotelier până la angajați în restaurante și servicii de transport. Sectorul turistic, datorită naturii sale diverse și a capacității de a genera o gamă largă de activități economice, poate fi un motor puternic pentru reducerea șomajului;

6. Valorificarea destinațiilor turistice prin diversificarea ofertei turistice și promovarea patrimoniului cultural și natural;

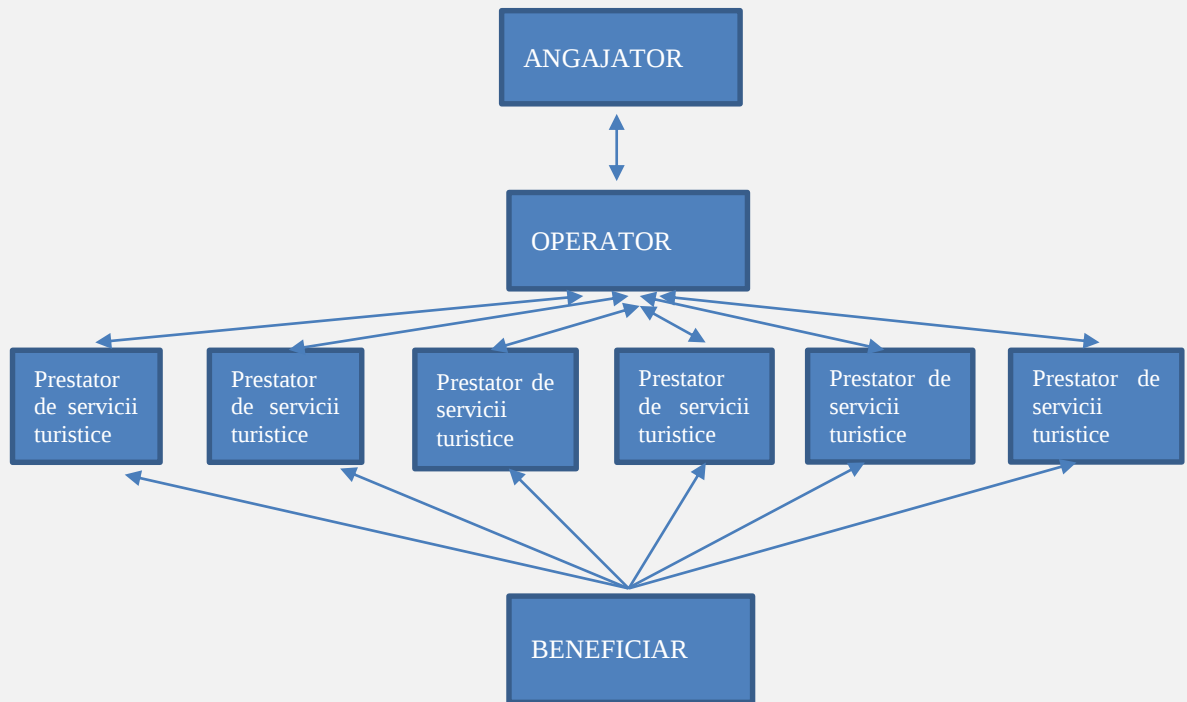
7. Îmbunătățirea calității serviciilor turistice, prin stimularea concurenței loiale între unitățile de cazare pentru a atrage turiști în baza tichetelor de vacanță. Introducerea tichetelor de vacanță poate fi un catalizator puternic pentru îmbunătățirea calității serviciilor turistice. Pentru a maximiza acest potențial, este esențial să se creeze un cadru care să încurajeze furnizorii de servicii să ofere experiențe turistice de înaltă calitate.

Principalele prevederi ale proiectului:

Acordarea tichetelor de vacanță este facultativă. Emiterea tichetelor de vacanță pune accent pe dezvoltarea turismului rural. Angajatorii vor acorda angajaților, o dată în an, un tichet de vacanță pentru achitarea serviciilor turistice doar în structurile de primire turistică de pe teritoriul Republicii Moldova, autorizate conform legii. Valoarea nominală a tichetelor de vacanță nu constituie obiect impozabil pentru angajator, dar nici pentru salariat. Tichetul de vacanță este unipersonal, fiind emis un card în baza actului de identitate și nu va putea fi utilizat de către terți. Termenul de valabilitate este de un an de zile.

Valoarea tichetului de vacanță fiind plafonată în cuantumul de 50% din salariul mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat de Guvern pentru anul pentru care a fost acordat. Această deducere este stabilită astfel, încât să ofere o reglementare simplă și ușor de aplicat pentru angajatori cât și pentru stat, corelând limita deducerii cu un indicator economic bine cunoscut, cum ar fi salariul mediu lunar pe economie.

Mai jos, puteți vedea modelul de implementare a tichetului de vacanță:

Între angajator și operator se va încheia un contract de prestări servicii pentru emiterea tichetelor de vacanță, la fel se va încheia contract între operator și prestatorii de servicii turistice care vor accepta să opereze cu tichetele de vacanță.

Condițiile de identificare a operatorului:

Activitatea de operare cu tichetele de vacanță, inclusiv de emiterie și de rambursare a valorii acestora, este desfășurată exclusiv de către operatorii constituiți sub formă de societate pe acțiuni sau societate cu răspundere limitată, inclusiv cu investiții străine. Aceștia trebuie:

- să dețină licență pentru activitatea pe care o desfășoară;
- să nu înregistreze restanțe la bugetul public național mai mari de 1000 de lei;
- să nu fie în procedură de insolabilitate, reorganizare sau de lichidare;
- capitalul social vărsat de către operatori să fie de cel puțin 10 milioane de lei.
- nu poate fi fondator, acționar (asociat), administrator al operatorului persoana care are antecedente penale nestinse pentru infracțiuni economice, infracțiuni împotriva patrimoniului, infracțiuni contra bunei desfășurări a activității în sfera publică, precum și pentru infracțiuni de corupție în sectorul privat săvârșite cu intenție;
- să facă dovada că are experiență în domeniul emiterii de instrumente de plată sau tichete valorice;
- să dispună de o platformă tehnică și logistică pentru emiterea și distribuția tichetelor (pe suport tipărit sau electronic);
- să demonstreze garanții financiare și măsuri de siguranță privind utilizarea fondurilor aferente tichetelor.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare S-a propus ca termenul de valabilitate (termenul în care poate fi utilizat tichetul) să fie de 2 ani. Nu a fost susținută această opțiune, deoarece un termen de valabilitate mai lung poate reduce motivația angajaților de a-și planifica o vacanță într-un interval scurt, având în vedere că ar putea amâna această vacanță pentru o perioadă mai lungă, de asemenea, un termen mai scurt, asigură un control mai eficient asupra cheltuielilor fiscale. Dacă tichetele ar fi valabile prea mult timp, ar putea apărea dificultăți în urmărirea și gestionarea acestora pe termen lung.
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public Impactul asupra sectorului public nu a fost analizat, deoarece nu se referă la acțiunile de reformă structurală sau instituțională. Actul normativ propus nu produce efecte asupra funcționalității administrației publice în implementarea politicilor publice și a cadrului normativ.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative Acordarea tichetului de vacanță în sectorul public este reglementată ca fiind o măsură facultativă, ceea ce înseamnă că instituțiile publice nu vor fi obligate să acorde acest beneficiu angajaților, ci doar dacă dispun de fondurile necesare. Unele autorități locale sau instituții centrale au bugete limitate și nu își pot permite să acorde tichete tuturor angajaților fără a afecta alte cheltuieli esențiale. Prin urmare, doar instituțiile care au resurse financiare suficiente vor putea susține această formă de stimulent. Astfel, se evită riscul unor dezechilibre bugetare sau cheltuieli nejustificate. Principiul de bază rămâne acela că orice beneficiu trebuie să fie sustenabil din punct de vedere financiar. Este mai responsabil ca instituțiile să acorde tichete doar dacă își permit, decât să le acorde prin împrumuturi sau prin sacrificarea altor nevoi importante. Faptul că tichetele de vacanță sunt acordate facultativ, reflectă o abordare realistă și flexibilă, adaptată la posibilitățile fiecărei instituții. Implementarea proiectului propus nu implică cheltuieli din bugetul de stat.
4.3. Impactul asupra sectorului privat <i>Costuri pentru acordarea tichetelor</i> Impactul asupra sectorului privat din punct de vedere al costurilor pentru a acorda tichete de vacanță angajaților: ➤ întreprinderi micro – întreprinderi care au cel mult 9 salariați – 72.450 mii lei/an ➤ întreprinderi mici – întreprinderi care au cel mult 49 de salariați – 394.450 mii lei/an ➤ întreprinderi mijlocii – întreprinderi care au cel mult 249 de salariați – 2.004.450 mii lei/an ➤ întreprinderi mari – mai mult de 249 de salariați – peste 2.004.450 mii lei/an <i>Costuri administrative</i> Implementarea unui sistem de acordare a tichetelor de vacanță nu presupune costuri administrative și logistice pentru angajatori.
4.4. Impactul social Acordarea tichetelor de vacanță are un impact social complex, având scopul de a contribui la bunăstarea angajaților, oferindu-le motivație și satisfacție la locul de muncă. Creșterea nivelului de satisfacție al angajaților la locul de muncă, îmbunătățește motivația acestora. Poate fi creat un sentiment de apreciere și recunoaștere din partea angajatorilor. De asemenea, tichetele de vacanță pot stimula cererea în turism, având un impact direct asupra sectorului hotelier, restaurantelor, agențiilor de turism și altor servicii conexe. Astfel, se poate înregistra o creștere a veniturilor în aceste domenii. La fel, vor fi dezvoltate regiunilor

mai puțin vizitate. Distribuirea tichetelor poate stimula călătoriile către destinații mai puțin populare sau mai puțin accesibile, având un efect pozitiv asupra economiei locale. Implementarea unor beneficii precum tichetele de vacanță poate întări relațiile dintre angajați și angajatori, contribuind la dezvoltarea unui mediu de lucru pozitiv, bazat pe încredere și respect reciproc. De asemenea, va crește productivitatea, pe termen lung, angajații care au parte de perioade de odihnă și relaxare sunt mai productivi și mai implicați în activitățile lor profesionale. Astfel, oferirea tichetelor de vacanță va stimula randamentul și eficiența la locul de muncă.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Impactul asupra datelor cu caracter personal nu a fost analizat, deoarece nu încalcă drepturile și libertățile fundamentale ale persoanelor fizice.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Impactul asupra echității și egalității de gen nu a fost analizat, deoarece nu are impact asupra discriminării de gen.
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Trebuie să menționăm că, criza provocată de COVID-19, i-a determinat pe consumatori ca în următorii ani, până în anul 2023, să aleagă piața internă. Conform datelor Biroului Național de Statistică, în anul 2022 structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare au fost frecventate de 333,9 mii de turiști sau de 1,9 ori mai mult față de anul 2021. Din numărul total de turiști, 171,8 mii (51,5%) au constituit turiști rezidenți. Însă, datele pentru 2024 arată o tendință îngrijorătoare, turismul intern continuă să fie neglijat în favoarea celui extern. Deși numărul turiștilor care pleacă în afara țării a crescut cu 9,5%, iar turismul receptor a înregistrat un avans de 55,1%, turismul intern a scăzut cu 6,5%. Mai mult, doar 16,4% din activitatea agențiilor de turism a fost dedicată promovării călătoriilor în interiorul țării, în timp ce turismul emițător domină piața cu 71,4%. Acordarea tichetelor de vacanță va avea impact asupra dezvoltării culturii de a călători în interiorul țării. Formarea unei culturi de a alege vacanțele în țară este, într-adevăr, un proces complex, care necesită implicarea multor factori. Acest proces nu se limitează doar la promovarea turismului, ci include și factori educaționali, economici și sociali, care modelează o atitudine favorabilă față de destinațiile interne. Tocmai din acest considerent, este necesar de a implementa politici pentru ca cetățenii să conștientizeze despre valorificarea patrimoniului cultural și natural al țării. Dacă discutăm despre impactul asupra sănătății consumatorilor, atunci acordarea tichetelor de vacanță va avea impact pozitiv asupra refacerii capacității de muncă. Prestatorii de servicii turistice care vor dori să presteze servicii în baza tichetelor de vacanță vor deveni mai competitivi pe piață. Acceptarea tichetelor de vacanță poate reprezenta un element de diferențiere în fața concurenței. În plus, prestatorii de servicii turistice vor beneficia de promovare din partea consumatorilor, odată ce acceptă prestarea serviciilor în baza tichetelor.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
Prezentul proiect nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239 din 13-11-2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul de act normativ va fi plasat pe paginile https://particip.gov.md/, https://mc.gov.md/, în conformitate cu prevederile Legii nr. 100 din 22-12-2017 cu privire la actele normative și Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610 din 03-07-2018. Astfel, proiectul de act normativ va fi supus consultării publice prin:

- plasarea acestuia pe pagina www.particip.gov.md, precum și pagina oficială a Ministerului Culturii – www.mc.gov.md, la compartimentul “Transparență decizională”; - transmiterea proiectului spre avizare și expertizare;
7. Concluziile expertizelor
Proiectul va fi supus expertizei juridice și anticorupție.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Adoptarea și implementarea Hotărârii de Guvern necesită de a modifica Codul fiscal, Codul muncii, Nomenclatorul actelor permissive eliberate de către autoritățile emitente persoanelor fizice și persoanelor juridice pentru practicarea activității de întreprinzător - Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
1. Modificarea Codului fiscal, Codului muncii, Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător; 2. Identificarea operatorului care va emite tichete de vacanță; 3. Identificarea prestatorilor de servicii turistice.

Secretar de stat

Andrei CHISTOL